

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35PP/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014592
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122014592.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: S. K., nar. XX.XX.XXXX v T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 14.10.2022 podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 os. 1 Trestného zákona súd návrh odsúdeného S. K., nar. XX.XX.XXXX v T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. sp. zn. 6T/118/2020 zo dňa 04.12.2020, zamietá.

odôvodnenie:

1. Dňa 02.09.2022 bol na Okresný súd Trnava doručený návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.
2. Okresný súd Trnava následne požiadal ústav na výkon trestu odňatia slobody o hodnotenie odsúdeného.
3. Odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II , sp. zn. 6T/118/2020 zo dňa 04.12.2020 za zločin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno d), odsek 2 písmeno b), odsek 3 písmeno f) Trestného zákona, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 26.08.2023. Lehota podľa § 66 ods. 1 písmeno a) písmeno b) Trestného zákona uplynula dňa 26.08.2022.
4. Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to návrh odsúdeného, hodnotenie ÚVTOS, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT a trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II , sp. zn. 6T/118/2020 zo dňa 04.12.2020.
5. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Leopoldov zo dňa 14.09.2022 vyplýva, že odsúdený S. K., narodený XX.XX.XXXX v T., bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov (ďalej len „ústav“) dňa 30.03.2021. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu bolo na požadovanej úrovni, porušenia voči ústavnému poriadku sa nedopustil. V kolektíve odsúdených sa konfliktným situáciám vyhýba. Dvakrát bol disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u odsúdeného aktuálne priebežne plnia. V rámci programu zaobchádzania je vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, k zodpovednosti za svoje správanie a k účasti na aktivitách protialkoholickkej osvety. Resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá. Konštatoval, že u odsúdeného sa preukazuje čiastočné splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho prepustenie s dohľadom.

6. Z odpisu registra trestov a pripojených rozhodnutí súdov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 26-krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť.

7. Zástupca ÚVTOS Leopoldov na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení odsúdeného neprišlo k žiadnym zmenám a záver hodnotenia zostáva nezmenený.

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, s poukazom na obsah odpisu Registra trestov a z neho vyplývajúcu bohatú trestnú minulosť, nemožno mať splnené, že by odsúdený na slobode viedol riadny život a navrhol jeho žiadosť zamietnuť.

9. Odsúdený sa na verejnom zasadnutí k návrhu uviedol, že na podanom návrhu trvá, vykonal už viac ako 3 roky trestu, má chorú ženu, má rodinu, zamestnanie a chce sa vrátiť k rodine. Je mu to ľúto a peniaze chce vrátiť. V rámci konečného návrhu požiadal o prepustenie.

10. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienčnom prepustení zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

11. Podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku, o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenéj za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

12. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

14. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

15. Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

16. Zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienčné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo

vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

17. Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

18. Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

19. Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

20. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami nie je dôvodný.

21. Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, súd konštatuje, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 písm. a), písmeno b) Trestného zákona.

22. Druhá zákonná (materiálna) podmienka vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal schopnosť viesť riadny život (t. j. preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu.

23. Na základe záverov vyplývajúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu OS súd dospel k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky, napriek tomu, hodnotenie úrovne rizika recidívy sa javí ako menej priaznivá.

24. U odsúdeného však nie je splnená ani tretia (materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy príliš veľké.

25. Odsúdený bol doposiaľ 26 krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, prevažne majetkového charakteru a marenia výkonu úradných rozhodnutí. Opakovane bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, ako aj na trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom a uložením skúšobnej doby, prípadne aj upustením od uloženia súhrnného trestu. Súd tak opakovane zhovievavo pristupovali k trestaniu odsúdeného, keď napriek recidivujúcemu správaniu mu neuložil, napriek predchádzajúcim odsúdeniam nepodmienečný trest odňatia slobody a umožnili mu preukázať svoju nápravu riadnym vedením života. Odsúdený sa ale napriek tomu opätovne dopustil zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1. ods. 2 písm. b) ods. 3 písm. f) Tr. zákona vo viacčinnom súbehu s neoprávneným vyrobením a používaním platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. Odsúdený síce v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode ale neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť,

že si z opakovaných predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri predchádzajúcich podmienených odsúdeniach. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, dokonca v krátkej dobe po tom, čo vykonal iný nepodmienečný trest odňatia slobody, nevytvára predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Na základe správania odsúdeného na slobode má súd za to, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdeného nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. V prípade odsúdeného preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

26. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

27. Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.